

info brožura **Flandry** 2011
www.flandry.cz

Zájezdy do Flander?

Pro náročné individuály i skupiny na míru!

S Dutch Masters, cestovní kancelář
specializovanou na Holandsko a Flandry
můžete vyrazit do Flander nejen za pivem,
špičkovou gastronomií, pralinkami a uměním ...

info@dutchmasters.cz
www.dutchmasters.cz

eurolines.cz

Vaše spojení Evropou

► až 7x týdně
Brusel, Antverpy, Gent, Liege

2 zavazadla zdarma

Láska na první pohled

Vlámové umějí žít a naučí vás to během jediné návštěvy.

Kouzlu Flander podlehnete snadno. Historické skvosty, romantická zákoutí a také jedinečné lahůdky z nich dělají výjimečné místo, kde si užijí všechny vaše smysly.

Moje žena je gurmán. Na svatební cestu jsem ji vzal, ostatně jak jinak, do Flander, a tam se zamilovala. Učarovaly jí romantické Bruggy a jejich vyhlášené pralinky. Jako správný gurmán hned odhalila, že nejlepší jsou ty moderní z The Chocolate Line a tradiční ze Suikerbuyc. Takže z Flander se teď pokaždé vracím... hádejte, s čím? Správně, s pralinkami. Ale nejen pralinkami živa je moje žena. Ve Flandrech objevila nevídané kulinářské delikatesy a podlehla kouzlu pokrmů jednoho z nejlepších kuchařů Flander Jo Nelissena v jeho bruggské restauraci Saint Amour.

A se stejnou vášní jako Bruggy si moje manželka zamilovala i středověký Gent s útulnými hospůdkami a obrovskou nabídkou tradičního jeneveru a skvělých belgických piv. Zvítězilo u ní na celé čáře trapistické pivo Westmalle. Když ho upijí z buclaté sklenice na vysoké nožce, má stejně spokojený výraz, jako když si vybírá z krabičky pralinky, kterou jsem jí přivezl z cest.

Daniël Hagen

Váš Daniël Hagen,
ředitel Flanderské turistické informační kanceláře
a cestovní kanceláře Dutch Masters

Vydavatel: Flanderská turistická informační kancelář a cestovní kancelář Dutch Masters, www.flandry.cz, Daniël Hagen, ředitel; Jana Vaňátková a Bohumil Brejžek, hlavní autoři; Tomáš Kubeš, hlavní fotograf; grafické zpracování a tisk Abalon, www.abalon.cz

Všechna práva vyhrazena, jakékoli kopírování a další šíření otisků textů a fotografií je povoleno pouze s písemným souhlasem vydavatele.
© Flanderská turistická informační kancelář / Dutch Masters 2010

Souhra krásy a chuti

Architektonické památky a středověká města se vám ještě víc vtisknou do paměti, jestliže jejich návštěvu spojíte s ochutnávkou místních specialit.

Pokud budete mít to štěstí a strávíte kulinární týden v Gentu, proběhne vám poté při každé vzpomínce na ty chvíle před očima film, kde budou kromě spleti uliček, v nichž se tyčí k obloze nádherné chrámy, dómy a budovy s kouzelným klenutím, dominovat i jedinečné delikatesy. Každé ráno, vždy po jiné trase, tu můžete navštívit pamětihodnosti a ochutnat přitom z nabízených specialit. Nabídka je důmyslně servírovaná. V jedné z místních čtvrtí můžete zajít třeba do výroby pralinek, kde spatříte zrod této pochoutky. Odtud je to jen pár kroků k místnímu vyhlášenému uzenáři, který vám dá při košтовání klobás posoudit i místní specialitu, zkaramelizovanou cibuli, jež se ve Flandrech přidává k uzeninám místo hořčice nebo kečupu.

Vaši dopolední pochůzku po malých výrobnách může uzavřít návštěva prodejny sýrů spojená s ochutnávkou. Sýry jsou totiž v Belgii k dostání v tak pestré škále jako ve Francii a co druh, to originál s jemnou chutí a kulinárním zážitkem. A pak už je na čase vydat se posílit ducha a navštívit některý z místních nádherných

chrámů, kde se můžete kochat historií v podání místního průvodce. A aby byl kulinární den ještě pestřejší, dopřejte si výšlap do okolí. Jen tak bude mít váš žaludek čas a šanci seznámit se s dalšími zajímavostmi Flander.

Místo oběda se můžete vydat na předkrm do jedné z mnoha místních hospůdek, tak po hodině se zvednout a jít do další na polévku, v té následující si pak dopřát hlavní chod a zcela jinde si pochutnat na kávě s moučnickem. Samozřejmě u předkrmu a hlavního chodu nesmí chybět některé z mnoha místních piv a kávou se končí v pozdním večeru ve společnosti dobrého místního likéru. Věřte, že ta přemíra nádherných architektonických děl se v mysli zaznamená ještě působivěji, když je přitom člověk takto posilňován a hýčkán. Na dobroty jsou totiž Flandry tím pravým místem a gurmáni si skutečně přijdou na své.

Eugenie Línková
Agrobase

Království gurmětů

Pozvat ve Flandrech někoho na pracovní nebo společenský oběd je skutečně jednoduchá záležitost. V této zemi totiž nehrozí, že byste vybrali špatnou restauraci.

Nejen hvězdné večere, ale i obědy

Kvalitních restaurací s pestrým menu je ve Flandrech mnoho. Každé z flanderských měst má své vyhlášené podniky, kterými se chlubí v turistických průvodcích. A nemusíte navštívit zrovna ty michelinskými hvězdičkami ověčené (v roce 2008 jich bylo osmdesát devět, z toho dvě z nich se pyšnily dokonce třemi hvězdami!), abyste si dopřáli gurmánský zážitek.

Počet značek nejznámějšího světového průvodce po restauracích, jejich získání či ztráta, jsou jen vysoce postavenou hrou a hvězdným doporučením. Ale i ty „neónálekované“ flanderské restaurace

jsou senzační a stoprocentně vás uspokojí. Mají vždy čerstvé suroviny, promyšlené menu (např. k různým masům se podávají rozličné druhy pív) a jídlo je pojato nejen jako prostředek k nasycení, ale také jako velká gurmánská pochoutka a výjimečný estetický zážitek. Jste-li tedy odchováni českými školními jídelnami a naší klasickou stravovací kulturou, stane se pro vás i „obyčejný“ oběd velmi příjemným a v kladném slova smyslu nezvyklým zážitkem.

Bonmot tvrdící o flanderské kuchyni, že se zde mísí holandská kvantita s francouzskou kvalitou, přesně vystihuje realitu. Francouzi, kteří jsou na svou kuchyni neskonale pyšní, mají ve Vláměch naprosto rovnocenného partnera a nebezpečného konkurenta.

Pivní menu

Zatímco Francouzi jsou proslulí svým skvělým vínem, Vlámové prahnou po pivu. Tomu jsou často přizpůsobené

i jejich rafinované recepty, při nichž se pivo používá nejen k podlévání mas, ale také ke zvýraznění samotného pokrmu. S českou objednávkou „guláš se šesti a k tomu jedno orosené“ tady tedy rozhodně neuspějete. Museli byste totiž složitě vysvětlovat, které že to „orosené“ ze zhruba šesti stovek pív, které se tu nabízejí, jste měli na mysli.

Země mnoha chutí

Země se dá poznávat různými smysly. Ve Flandrech si vyberte chuť. U moře spolu se slanou vůní otestujte rybí delikatesy a čerstvé ústřice, ve vnitrozemí si zase dopřejte některou z místních masových specialit. A ať už zamíříte kamkoli, nikdy nezapomeňte na pivní pozhánání. Nejlepším průvodcem vám přitom bude gentský Bellemán, se kterým můžete strávit nezapomenutelný večer při testování pív ve zdejších hospůdkách.

*Topí Pigula
Travel Focus*

Sladké pokušení z Flander

Poznejte symfonii chutí a vůní ukrytou v lahodném kousku čokolády.

Pravé belgické pralinky jsou ukázkou filigránského umění spojeného s gastronomií. Oválné, hranaté či moderně tvarované výtvoř vlámských mistrů brzy oslaví kulaté výročí. Je tomu téměř sto let, co dráždí chuťové buňky milovníků čokolády.

Když v polovině devatenáctého století otevřel cílevědomý Švýcar Jean Neuhaus v Bruselu svůj první obchod s cukrovinkami, jistě netušil, že tím pokládá základní kámen snad největšího z belgických fenoménů. Trvalo však další půlstoletí, než jeho vnuk učinil přelomový, geniálně jednoduchý objev. Vytvořil první čokoládový bonbon s náplní. Belgická pralinka byla na světě.

Čokomág Dominique

„Ze všeho nejdůležitější je vybrat špičkové suroviny a přesně vyvážit jejich chutě tak,

aby vytvořily v ústech harmonický prožitek“, vysvětluje Dominique Persoone. Patří k předním výrobcům pralinek v Bruggách a také k největším novátorům tohoto řemesla na světě. Přesvědčivě dokázal, že se čokoláda dokonale snoubí například s ústřicemi, avokádem, hrachem či japonským křenem wasabi. Vytvořil skvělé pralinky s coca-colovou příchutí, které v ústech praskají podobně jako bublinky v nápoji, a speciálně pro české jazyčky připravil pralinky s becherovkou. Snad nejvíce se však čokoládový mág proslavil netradičními způsoby použití čokolády. Vymyslel například jedlou čokoládovou rtěnku a členy skupiny Rolling Stones přímo nadchl vlastnoručně zkonstruovaným katapultem uzpůsobeným pro šňupání kakaového prášku. Díky netradičnímu přístupu a mistrovství ve zpracování se se svým obchodem The Chocolate Line dostal i na stránky prestižního průvodce Michelin.

Prověřená klasika

Záleží ovšem na tom, kde a od koho pralinky koupíte. Po celých Flandrech existují tisíce cukráren. mnoho z nich však pouze prodává pralinky vyráběné ve velkém. Tu nejvyšší kvalitu zaručuje pouze ruční výroba z vlastnoručně namíchané čokolády a náplní. Jejich přesné receptury si majitelé takových manufaktur, jako je například výrobna Sukerbuyc v Bruggách, žárlivě střeží. Ochotně však předvedou způsob výroby pralinek poléváním vytvarované náplně i naléváním tekutějšího plniva do čokoládových kalíšků odlitých do forem. Muzeum čokolády Choco-Story vás svou třípatrovou expozicí nakonec jistě přesvědčí, že čokoláda urazila od někdejšího mayského hořkého nápoje „xocoatl“ k dnešním delikatesám opravdu velký kus cesty.

*Michael Fokt
fotograf a nezávislý publicista*

Mušle a krevety

Belgičané si potrpí na dary moře. Patří mezi ně zejména mušle, krevety a ústřice, které se ve zdejších kraji těší velké oblibě.

Lov krevet na koních

Poblíž proslaveného belgického přímořského letoviska Oostende uvidíte něco, co jste pravděpodobně v životě neviděli, a asi jen tak neuvidíte: rybáře ve žlutých pogumovaných oblecích na koních ve vlnách Atlantiku a za nimi rybářské sítě. Obrázek, kdysi tak běžný na celém šedesátikilometrovém belgickém pobřeží, dnes můžete spatřit pouze v Oostduinkerke. Dříve prastará živnost, dnes převážně turistická atrakce. Zabývají se jí většinou farmáři, kteří ráno vyjedou s koněm k moři, celé dopoledne brouzdají napříč ve vlnách, v poledne úlovky zpracují a prodají. A co loví? Krevety. Drobné, našedlé a pro svoji zvláštní výraznou chuť vyhledávané gurmány na celém světě. Jedí se v salátu, v koktejlech s majonézou, v sendviči i v polévce, dávají se na stůl v misce místo

oříšků. Nejlépe však chutnají čerstvé, ihned po výlovu, když se k zážitku z jídla přidává jedinečná neopakovatelná atmosféra.

Mušle v kotlíku

Denně se v belgických restauracích připravují tisíce kilogramů zcela čerstvých mušlí nejvyšší kvality z oblasti Zeelandu, jež se objednávají u dodavatele odpovědně, a ten je, protože mušle nemají rády denní světlo, dodává živé vždy navečer. Pouze v době reprodukce mušlí, přibližně od Velikonoc do poloviny

července, jsou podávány o něco méně kvalitní mušle z Dánska a Británie. V Bruselu ty nejlepší restaurace nabízející mušle najdete v Beenhouwersstraat. Jedná se o uličku nacpanou téměř k prasknutí restauracemi a venkovními zahrádkami. Nenechte se ale zmást zdánlivou honosností některých podniků a skvělými nabídkami poledních menu. Perla mezi restauracemi specializující se na mušle se totiž jmenuje Chez Leon a je vyhledávána i členy královské rodiny.

*Bohumil Brejžek
nezávislý publicista*

Vůně jalovce

Gin a Flandry, mnozí se asi podivují nad tímto spojením, ale pravdou zůstává, že tento líbezný nápoj se narodil ve městě Hasselt.

A jak tomu už bývá u takových objevů, vznikl zcela náhodou. Bylo to na začátku 17. století, kdy se lékař Franciscus Silviu pokoušel vyrobit lék na ledvinové potíže. Napadlo ho smíchat dohromady obilný destilát s extraktem z jalovcových bobulí. Taková medicína se pacientům zalíbila, a když později získala oblibu i u britských

námořníků, po drobných úpravách vznikl známý Gin. Naopak ve Flandrech pálenice zůstalo původní jméno Jenever. Během staletí se její pití stalo takovou samozřejmostí jako pití piva. O její oblibě svědčí na 225 druhů. Největším svátkem všech milovníků jeneveru jsou pak Jenever Feesten. Ty pravidelně vypuknou o třetím víkendu v říjnu. Nezapomenutelným okamžikem slavností je na půl hodiny tryskající jalovcová v místní kašně.

*Tomáš Kubeš
nezávislý publicista*

Pivní ráj

V zemi pralinek, vaflí a hranolků se vaří rekordní množství pív.

Belgii, rozdělenou na dvě jazykové oblasti, spojuje láska k pívu. Nápis Cuvée nebo Grand Cru tu nenajdete jen na etiketách vín, ale také pív.

Vlámové nedají na své pivo dopustit. Jen málokdy mají v bruselské nebo gentské hospodě na pípě a v lednici méně než čtyři značky. Ve Flandrech často narazíte na podniky, kde máte na výběr třeba ze sta pív. Pět šest točených, zbytek v lahvích roztočivých křivek a pestrého líčení. Kolik pív se zde vyrobí? Dostupné zdroje nejčastěji hovoří o šesti stech druzích.

Předchůdcem všech belgických pív je unikátní lambic (lambiek), který vzniká spontánním kvašením a vaří se jen v regionu Pajottenland nedaleko Bruselu. Nakyslé pivo se vaří z ječmenného sladu a pšenice a dlouho zraje v dubových sudech. Obsahuje málo alkoholu a ve své holé podo-

bě nemá moc příznivců. Většinou se sladí nebo obohacuje ovocem.

Đábelské nápoje

Rozhodnete-li se ve Flandrech s pěním mokem pobýt, doprovodí vás věru nečekání kumpáni. Jednou je to surovec (Barbar), po druhé zrádce (Judas) a jindy sám ďábel (Lucifer). I když je ustojíte, můžou vás snadno dostat na kolena Delirium Tremens či Paranoia Groen. A budete-li se přespříliš rouhat, cestu do pivního nebe vám ukážou La Guillotine nebo Mort Subite Kriek (Náhlá smrt).

Moc vašich spolustolovníků je velká: belgické speciály mají běžně sedm až devět, ale i dvanáct procent alkoholu (Bush Beer). Podávají se do menších sklenic než v Česku: nejčastěji o objemu 0,2 až 0,4 litru. Každé pivo má svou vlastní, do níž se nalévá nebo čepuje.

A jak belgická piva chutnají? Někdy jsou ochucena malinou a višní, jindy zázvorem nebo vanilkou. Vyrábějí je sládcí ve velkých moderních koncernech (Stella Artois), ale i mniši v kláštích podle středověkých receptů (třeba Orval, Westmalle nebo Westvleteren) – taková piva se označují jako trapista. Jsou svrchně kvašená a vaří se na základě várečného práva jen v šesti belgických a jednom holandském klášteře.

Co konkrétně si tedy můžete ve Flandrech u baru poručit? Například načervenalé jantarové nasládlé Aerts 1900 nebo Witkap Pater Stimulo s ovocným aroma, lehce nahořkle se rozlévajícím patře. Barbara, v němž je cítit med, či sladkokyselé Duivels bier. Nebo jiné? Několik stovek pív na výběr stále zbývá. Není nic snazšího než se do Flander vypravit a ochutnat přímo u zdroje. Vlastně u pípy.

Tomáš Wehle,
IN magazín Hospodářských novin

Gent

Pouhou půlhodinu jízdy vlakem nebo autem z Bruselu se nachází Gent, neobyčejně charizmatické město na soutoku řek Leie a Šeldy, jež je často přirovnáváno, pokud se týká krásy jeho památek a neobyčejné atmosféry, k Paříži.

V šestnáctém století patřil Gent k nejbohatším městům v celé Evropě a je to i náležitě vidět. Rozkvět mu přinesl zejména obchod s textilem a bohatí měšťané byli ke svému městu skutečně štědrí. Nechali postavit kostely a veřejné budovy, které neměly obdobu, a sami se usídlili v domech a palácích, nad nimiž stojíme v úžasu. Naprosto unikátními architektonickými celky jsou nábřeží Graslei a Korenlei s bohatými cechovními domy. Jsou tu zastoupeny mnohé stavební slohy,

od pozdní gotiky až po baroko, a jinde než v Gentu tak zachovalý ucelený komplex domů nenajdete.

Gent má nejvíce chráněných historických památek ze všech belgických měst. V první řadě to jsou proslavené věže chrámů svatého Bavona a svatého Mikuláše a Belfort Lakenhalle (tržnice sukna), které vytvářejí nenapodobitelnou siluetu města. V chrámu sv. Bavona, v Sint-Baafskathedraal můžeme spatřit impozantní dílo bratří van Eyckových, slavný deskový oltář „Klanění beránku“ z roku 1432, jedno z vrcholných děl středověké kultury. Kolorit města je dotvářen množstvím zachovaných měšťanských domů spolu se starobylou citadelou a hradem Gravensteen z 12. století, netradičně umístěným v centru města, který ve svých prostorách ukrývá atraktivní muzeum dobových mučidel.

Za pivem s bellemanem

Historické centrum si můžete prohlédnout i na procházce se zvoníkem – bellemanem, který vás provede nočním městem od hospody k hospodě. Když se s pitím piva loudáte, pobídne vás zvonkem, a jde se dál! Na nedostatek práce si nemůže stěžovat, jen v centru Gentu se nachází oficiálně 265 hospod a výčepů. Vynechat nesmíte pověstnou hospodu Dulle Griet nabízející 250 různých piv. Udržují zde starý zvyk: Ten, kdo si dá velké

pivo (1,2 litru!), odevzdá do koše botu jako zástavu, že později zaplatí, a hostinský mu ji do té doby vytáhne ke stropu. Na jalovcovou zajděte do Dreupelkotu, opět budete šokováni rozsáhlou nabídkou. Vyhledávanými restauracemi jsou Belga Queen a Brasserie Pakhuis. Ochutnejte zdejší báječnou specialitu: waterzooi van kip (kuře na vodě) nebo waterzooi van vis (ryba v téže úpravě). Pokud chcete přivést domů nějakou delikatesu, tak z obchodu Wickerhoff, bonbony dle starých receptur od Temmermana, hořčici od Tierenteyna, pivo a jalovcovou si nejlépe vyberete v Beer & Gin House. A samozřejmě pralinky – ať už to budou Dascalides, nebo Yuzu, určitě vám budou chutnat.

Pulsující město

Ve středověku snesla srovnání s Gentem, co do bohatství a výstavnosti, snad jedině Paříž, což je dodnes vidět na nekonečném seznamu gentských památek z té doby. Gent však v žádném případě neznamená pouze historii, ale naopak. Je to město plné života a mládí, což vám dává poznat na každém kroku. Jako univerzitní město je plné mladých lidí (na zdejší slavné univerzitě se vzdělává 50 000 studentů z celého světa, vyhlášená je zejména právnická fakulta). Kavárny, hospůdky, spousta mladých, průjezdy a průchody zdobené graffiti, moderní trendové restaurace, hlučné bary...

Smyslné Flandry

Tenhle kout Evropy pořádně vydráždí všechny vaše smysly.

Co mají společného dábelsky dobré pralinky, skvostná díla Petera Paula Rubense, nebezpečné množství druhů piv a romantické kanály, na nichž se pohupují lodky? Všechny je najdete ve Flandrech, které jsou všechno, jen ne nudné!

Když se ocitnete ve Flandrech, ztratíte pojem o čase. V krásných městech totiž budete procházet uzounkými uličkami (v Antverpách, Mechelenu či Leuvenu), mezi stovky let starými secesními budovami (v Gentu) nebo po kamenných mostech, pod nimiž projíždějí lodičky (v Bruggách).

Od komiksů po diamanty

A když se ocitnete v Antverpách, otevře se vám hned několik nových světů: v kostelech a historických domech se prostřednictvím děl Petera Paula Rubense vrátíte do doby baroka, v největší evropské židovské čtvrti vás budou na kole míjet muži s pejzy v čer-

ných kabátech a kloboucích a kousek odsud na vlastní oči uvidíte, jak se brousí ty nejdražší diamanty světa!

Ale Flandry se vám můžou představit také jako jedno z architektonicky nejzajímavějších míst s moderními budovami, po jejichž fasádách si vykračují komiksové postavičky (v Bruselu). Flandry jsou zkrátka skutečným skvostem pro všechny, kteří mají rádi různorodost a především originalitu – každé město je tady naprostý unikát.

Ráj požitkářů

Považujete se za gurmány? Pak vyrazte do fascinujících Flander! Všude, kam zavítáte, najdete úžasné restaurace a romantické hospůdky, kde vám nabídnou menu pro skutečné labužníky. V Bruselu můžete vyrazit za unikátními historickými budovami, v nichž sídlí úřady Evropské unie, můžete se vydat do nespočetného množství úžasných muzeí, přesto toto město nikdy pořádně nepoznáte, dokud se nevypravíte do restaurace Chez Leon na vynikající svatojakubské mušle.

Veškerá romantika v Bruggách by zase neměla to pravé kouzlo bez návštěvy toho nejtajemnějšího místa – alchymistické dílny The Chocolate Line, která patří známému pralinkovému experimentátorovi Dominique Persoonovi. Ten do čokolády přidává čili, mozzarellu, bazalku, sušená rajčata a třeba i tabák... A výsledek? Každý kousek těchto divokých kombinací chutná přímo dábelsky!

Divoká pivní jízda

Všude ve Flandrech budete u vytržení nad množstvím druhů piv – černými, zlatými, ovocnými... Zdejší raritou jsou zajímavé prohlídky nejrozumnějších pivovarů a všechna piva, o kterých se vám kdy zdálo, najdete v Gentu plném cechovních domů a hospod ukrytých mezi architektonickými skvosty (třeba za Katedrálou sv. Bava s proslulým obrazem Klanění beránku). A na závěr jalovec – tedy ehm, pardon, jalovcovou! Říkají jí tady jenever, je to obdoba ginu a Vlámové ji pijí už skoro půl tisíciletí!

*Zuzana Rybářová,
Travel Digest*

2 |

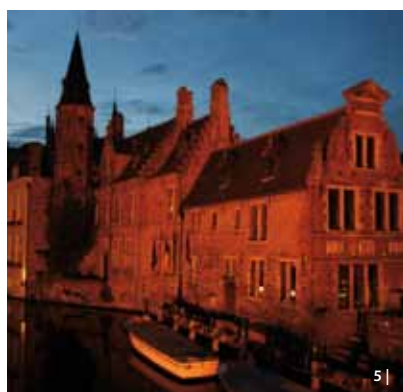

3 |

4 |

Bruggy

5 |

Necelých sto kilometrů severozápadně od Bruselu se na řece Reye nacházejí Bruggy, před pěti sty lety prosperující přístav a nesmírně bohaté živé obchodní centrum, které v několik století upadlo v zapomnění.

Dnes jsou Bruggy navštěvovány turisty z celého světa – každoročně jich je kolem třech a půl milionu. Stěží najdete na sever od Benátek tak romantické místo. Kameněné městečko s krásnou katedrálou, několik kostelů a historických budov, dvě velká a několik malých náměstí. Historické jádro, zapsané do Seznamu světového dědictví UNESCO, leží na ostrově obkrouženém kanály, přes něj vede nespočet mostů a mostecků, nejoblíbenější turistickou atrakcí je tu proto jízda vyhlídkovou motorovou lodí. Krásu paláců a výstavních

domů můžete obdivovat i na romantické vyjíždce kočárem s fešným kočím. Bruggy jsou jako stvořené pro zamilované dvojice a nejlépe je ocení novomanželé na svatební cestě. Mohou k Jezírku lásky, Minnewater, na jehož hladině se pohupují desítky labutí.

Vzhůru do středověku

Celé město i s jeho historickým jádrem můžete pohodlně přehlédnout z osmdesát tři metrů vysoké věže Belfort na náměstí Markt, která je i vyšší než gotická radnice, nejstarší budova ve městě. Jen o kus dál je náměstí Burg s bazilikou Svaté Krve, v níž je uchovávána ampule údajně obsahující kapku Ježíšovy krve. V den Ježíšova Nanebevstoupení zde probíhá největší belgický církevní svátek, procesí Svaté Krve, na něž se sjíždějí věřící i běžní turisté nejen z okolních zemí. Skutečnou perlu výtvarného umění můžete spatřit v gotickém kostele Panny Marie. V jedné z postranních kaplí je tu ukrytá Michelangelova Marie s dítětem, bruggská madona. Zvláštní poklidnou atmosféru mají dvory bekyní, z nichž nejstarší Beginjhof byl založen už ve třináctém století.

Bruggy jsou i městem muzeí. Nejznámější z nich je Groeningemuseum s díly vlámských umělců od patnáctého století po současnost včetně malířů bruggské školy. Najdeme zde rovněž muzeum Han-

se Memlinga zřízené ve Špitálu svatého Jana a Gruuthuse Museum. Pro milovníky a labužníky čokoládového hříchu je určeno muzeum čokolády Choco-Story, jehož součástí je i obchod, v němž před vámi zhotoví čokoládu jen pro vás.

Pralinky, pralinky, pralinky

Starobylé Bruggy jsou nejen krásným a malebným středověkým městem, ale při procházce historickým centrem narazíte na každém kroku na četné obchody s proslulými belgickými pralinkami a čokoládou. Věřte, nevěřte, pralinky tu mají i svoje jména, která je charakterizují. Milovaná, vášnivá, okouzluje... Vybírají se jako doplněk ke kávě nebo se podávají jako samostatný zákusek. Pralinky jsou zkrátka korunou belgického života. Ať už nesou značku Sukerbuyc, nebo Chocolate Line.

Gurmáni si v Bruggách vůbec přijdou na své. Mají k dispozici nespočet útulných a vynikajících restaurací, jako je například restaurace Marieke van Brugghe, vyhlášená kromě jiného svými speciálními sýrovými kroketami. Romantická restaurace Saint-Amour ve sklepení domu ze šestnáctého století, pár kroků od Marktu, je zase plná tajemství. Kuchyni zde vládne majitel titulu „Nejlepší kuchař Flander“ Jo Nelissen a jím vytvořené mistrovské kreace vskutku stojí za to.

Město módních značek

Vypravte se do míst, kde najdete asi nejvíce módních obchodů pohromadě a výjimečné značky od domácích návrhářů.

Antverpy jsou vyhlášenou módní metropolí, která uspokojí jak znalce zvyklé na kvalitu pařížských či milánských značek a butiků, tak vyznavače extravagantních kousků. Na své si tu ale přijdou i běžní návštěvníci.

Proč právě Antverpy

Patříte-li mezi ty, které móda baví a rádi nakupují, pak pro vás bude výprava do největší metropole Flander skvělým a nezapomenutelným zážitkem. Antverpy, které jsou považovány především za světové centrum obchodu s diamanty, se díky talentovaným studentům Akademie od Fine Arts (Akademie užitého umění) staly v 80. letech i uznávaným evropským centrem módy. Proto, pokud chcete být v kurzu, měli byste aspoň dvakrát do roka zajet do Antverp a pořídit si

tu pár originálních kousků! Ty nejlepší najdete především ve čtvrti Dé Modewijk. Dostatek času si tu vyhradte speciálně na ulici Nationalestraat a k ní přilehlé uličky (Lombardenvest, Steenhouwesvest a Schuttershofstraat), které jsou plné nepřehlédnutelných módních butiků.

Antverpská šestka

A kdo že se o současnou pověst Antverp jako světové módní metropole nejvíce zasloužil? Partička bývalých studentů, kteří našli odvahu a v roce 1988 se v pronajatém vanu vypravili dobýt londýnskou přehlídkovou mola. Uspěli, a to všichni do jednoho, a ještě jeden navíc. Jejich jména jsou sice složitá, ale v módních kruzích už se je rychle naučili vyslovovat. Ann Demeulemeester, Dries Van Noten, Dirk Van Saene, Walter Van Beirendonck, Dirk Bikkembergs, Marina Yee a neuvěřitelný Martin Margiela. Od té doby se stali belgičtí módní tvůrci velmi uznávanými a už za studií zakládají vlastní značky. Proto vedle starších bardů najdete

i jména jejich mladších následovníků, jako je Veronika Branquinho, Raf Simons, A. F. Vandevorst a další.

Móda všude a pro každého

Vedle butiků zvučných jmen ale najdete v Antverpách i komerční a cenově přijatelnější značky, takže si vybere zaručeně každý. S módou se tu skutečně potkáte snad na každém kroku, a to i zásluhou činnosti Flanderského módního institutu (FMI), který pořádá ve městě po celý rok spoustu zajímavých akcí. Známa je třeba ta podzimní s názvem Vitrine, při níž vybraní návrháři představují ve výlohách obchodů a galerií své nové kolekce. Od letošního roku Institut navíc připravuje pravidelný Fashion Week. K velkolepým kouskům FMI však patřilo především otevření Muzea módy pojmenovaného MoMu v roce 2002, které se od té doby těší neutuchajícímu zájmu návštěvníků z celého světa.

*Klára Tománková
Žena a život*

V kresleném království

Z Divokého západu proletíte vesmírem do bizarní krajiny a cestou potkáte známé postavy, chrlicí slova zakletá do bílých bublin. Muzeum komiksu musíte vidět.

Až budete stoupat po širokém schodišti Muzea komiksu v Bruselu, připravte se na fantastický zážitek. Fantastický v několika směrech. Především: je to asi jediné muzeum na světě, které bude bavit i vaše děti. Klidně zahodte svoje hodinky – stejně jim nebudete věřit, že je už tolik, když jste v muzeu teprve pět minut. A konečně – myslíte si, že už vás nemůže nic překvapit? Vezmeme to po pořádku. Nejprve se dozvíte, jak komiksy v dřevních dobách vznikaly.

V budově, kterou nemůžete minout, uvidíte ukázky těch nejstarších i nejpopulárnějších světových komiksů. Seznámíte se se světem nejznámějšího hrdiny belgického kresleného světa – detektiva Tintina (u nás se jmenuje Tenten). Prohlédnete si pikantnosti z komiksového světa. A pokud toho nebudete mít dost, zajdete si do knihovny, kde mají snad největší sbírku komiksů z celého světa. Ano, i českých. Jenom Rychlé šípy a Čtyřlístek tu chybí. Netvrdte tedy, že jste byli v Bruselu, pokud jste nenavštívili Muzeum komiksu.

Jiří Roth
Esquire

V zajetí designu

Nemusíte být zrovna znalci, abyste si vychutnali všechny designové lahůdky, které Flandry nabízí. Stačí, že máte rádi příjemné, originální a nápadité věci.

Ve Flandrech se budete s uměním setkávat na každém kroku – v designových hotelích, restauracích, obchodech i při pohledu na dokonale sladěné oblečení kolemjdoucích. Vlámové se nejspíš se smyslem pro krásu už rodí. Svědčí o tom i množství uměleckých muzeí, která rádi navštěvují. Mezi nejoblíbenější patří Muzeum designu v Gentu.

Díky citlivé rekonstrukci vznikl uvnitř budovy z 18. století moderní světlý prostor o několika patrech. V přízemí nepřehlédněte vyřezávaný lustr, který visí stále na svém původním místě. Úžasné působivá je kolekce děl ze 70. a 80. let v jasných zářivých barvách. Věděli jste třeba, že známý pytel-křeslo plněný polystyrénovými kuličkami, který se tvaruje podle těla, vznikl už v roce 1968? Každého Čecha navíc potěší, když tu mezi slavnými jmény objeví i Bořka Šípků. Jeho nábytek, skleněný a keramický kreacím je dokonce vyhrazeno prestižní místo! Stejně jako dalším ikonám světového designu, mezi něž patří třeba Ron Arad, Jean Novell nebo Philippe Starck.

Jana Vaňátková
Týdeník Květy

Sáhnout si na diamanty

Antverpy jsou domovem diamantů už několik století. Svět kolem nich se mění, diamanty tu setrvávají ve své neměnné kráse.

Kolem World Diamond Centre musíte alespoň proběhnout. Ulička zahnutá do L je kousek od hlavního nádraží. U vchodu do diamantového království stojí ostraha. Turista se tady může procházet mezi obchodníky s kufříky nadozírání ceny. Ortodoxní Židé, zakladatelé tohoto byznysu, jsou dnes v menšině a na jejich místo přicházejí Indové. Určitě si udělejte čas na Diamondland. Prestižní obchod poskytne vedle nádherných šperků i poučení o tvarech, do jakých se diamanty brousí. Nechybí fyzikální výklad o lomu světla, který racionálně osvětlí, proč pravý diamant září všemi barvami duhy. A kousek vedle brusí brousí už celý týden jediný kámen.

Na náměstí královny Astrid je muzeum. Uvidíte tady všechno, co k diamantům patří: fotografie z dolů střídají krystalové mřížky, za brusíčkou dílnou jsou k vidění šperky králů nebo tenisová raketa vykládaná diamanty.

Jana Vlková,
nezávislá publicistka

Osobité kouzlo Flander

Nechte se zlákat inspirativním krajem vlámských umělců.

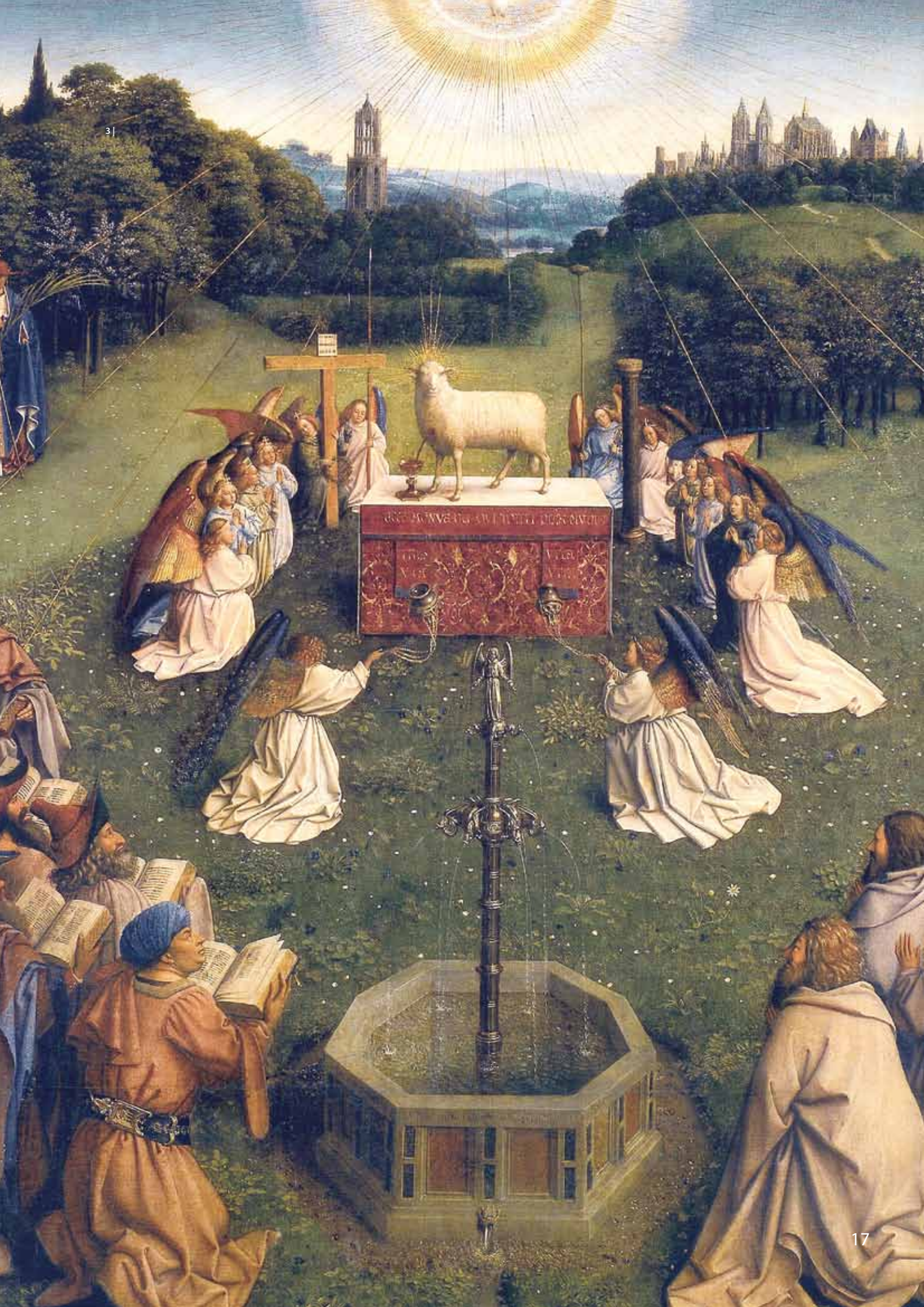
Belgie je jako bonboniéra plná pamlsků – na své si zde přijdou nejen milovníci umění a historie, architektury a designu, přírodních scenerií, ale i vyznavači dobrého jídla a pití. A nejlahodnější pralinky této bonboniéry najdete právě ve Flandrech.

Všechny cesty zde vedou do Bruselu, metropole, která dýchá dávnými časy a zároveň je v ní cítit pulzující život. Historické budovy nejrůznějších stylů se společně s moderními sklání nad rušnými ulicemi i uličkami – tu jsou plné zářivých výloh, kde se jako klenoty skví belgické pralinky, jinde zas omamují ornamenty vytvořenými z mořských plodů. Nelze neochutnat. I lákavě vonící belgické vafle u pouličního stánku dostanete ozdobené jako malé umělecké dílo. Umění tu zdaleka nepatří jenom do bohatých sbírek galerií a muzeí, kde mimochodem objevíte všechny slavné vlámské umělce, bratry van Eyckovými počínaje a Hieronymem Boschem konče. Ulice centra jsou ho plné, ať už jde o proslavenou sošku „Čurajícího chlapečka“, secesní stavby architekta Victora Horta či postavičky ze slavných belgických komiksů pokrývající boční stěny domů. Ani v Ant-

verpách nebudete zklamáni. Po staletí si zachovaly třpyt a krásu bohatého obchodního přístavního města. Ideální bydliště pro slavného barokního mistra Petera Paula Rubense, jehož odkaz zde najdete na každém kroku. A neméně vhodné místo pro obchod s diamanty. Žádný div, že je jimi město proslulé, stejně jako špičkovou gastronomií a vyhlášenými rybími trhy.

Další flanderskou delikatesou jsou Bruggy, kamenné městečko vystavěné na mnoha kanálech propojených mostky, které působí jako vystřižené ze staré romantické pohlednice. Nejde si ho nezamilovat. I město Gent působí jako místo, kde se zastavil čas. Beze všeho by mohlo sloužit jako kulisa k natáčení středověkého filmu – nechybí zde hrad, honosné budovy a věže ani půvabná zákoutí u vodních kanálů. Na své cestě po Flandrech můžete objevit nespočet nezapomenutelných míst, stejně jako nejrůznějších muzeí a galerií. A že se místní umělecké sbírky mají čím chlubit, nemluvě o opravdu nápaditých řešeních expozic. Tedy vzhůru do Flander!

Vladimíra Šumberová
MF Dnes

Muzeum Reného Magritta

Pocta geniálnímu malíři je čerstvou novinkou, kterou Brusel nabízí.

Dvaatřicet let po smrti belgického malíře Reného Magritta (1898–1967) našly jeho obrazy nový domov. V ulici Esseghemstraat v Bruselu se v polovině roku 2009 v neoklasicistní budově Altenloh otevřelo malířovo muzeum.

Tajemný svět Magrittových obrazů

Surrealistický malíř René Magritte patří k největším umělcům 20. století. Ovlivnil ho dadaismus, obdivoval koláže Maxe Ernsta. V Paříži se sblížil se surrealistickou skupinou, s André Bretonem; znal se se Salvadorem Dalím. Vychází z předmětné skutečnosti, nikdy ji „nedeformuje“. Jeho obrazy jsou plné tajemství, reálné postavy a předměty běžného života uvádí do nečekaných kontextů,

například z domácího krbu měšťanského bytu vyjíždí parní lokomotiva. Pro belgický surrealismus a zejména pro Magrittovo dílo je charakteristický silný náboj provokace, absurdity a grotesknosti.

Malíř se zajímal o různá media, včetně reklamy, divadla a filmu. K jeho oblíbeným patřil spisovatel Georges Simenon a zpěvák Jacques Brel. V posledních letech života se Magritte přiblížil k výtvarným projevům pop-artu.

Magritte „dostihne“ van Gogha a Kleea

V novém Magrittově muzeu v Bruselu, v prostorách kolem dvou a půl tisíce čtverečních metrů, je vystavena největší sbírka malířových děl na světě, čítající na sto sedmdesát položek. Bruselská kolekce Magrittových obrazů, kterou do-

plní archivní materiály: malířovy dopisy, fotografie a kresby, se tak řadí k proslulým evropským muzeím věnovaným van Goghovi v Amsterdamu a Paulu Kleeovi v Bernu.

Brusel jako divadelní scéna

Museum Reného Magritta se nalézá na ideálním místě v centru Bruselu nedaleko Královského paláce, pár kroků od Muzea hudebních nástrojů, blízko Grote Markt. Po prohlídce exponátů muzea, ve kterých vytvářel René Magritte svůj tajemný svět, budou návštěvníkům i bruselské domy a ulice připadat tak trochu jako divadelní kulisa. Kousek tajemství Reného Magritta si divák odnese s sebou z muzea.

*Jiří Kamen
Český rozhlas 3, Vltava*

Klasika ve Flandrech

Flandry se staly v 15. století působištěm mnoha slavných malířů. Jejich mistrovská díla patří k dalším lákadlům zdejších historických míst.

Hans Memling a Bruggy

Malíř Hans Memling se stal občanem Brugg už roku 1465. K jeho prvním mecenášům patřil spolumajitel Medicejské banky Angelo Tani. Ten si u něj také objednal obraz Poslední soud, který měl být lodí odvezen do Florencie. Cestou však dílo ukradli piráti a ukryli ho v Gdaňsku. Od té doby mají první známé malířovo dílo v Polsku. Ovšem největší soubor Memlingových deskových obrazů vlastní špitál sv. Jana v Bruggách. Většinou je sem darovali prominentní občané města jako zálohu za vykoupení svých hříchů. Obrazy Hanse Memlinga byly vždy považovány spíše za šperk, než za obyčejnou malbu, a dodnes udivují svou vyrovnaností a klidem. Umělec totiž harmonizoval vše, co viděl kolem sebe, stejně jako velký mistr vrcholné renesance Rafael.

Jan van Eyck a Gent

Také Jan van Eyck patřil k zakladatelům slávy nizozemského malířství. Ač prožil většinu života v Bruggách, svoje nejslavnější dílo vytvořil pro chrám sv. Bavona v Gentu. Šlo o velkolepý malovaný oltář, rozměry i významem největší památku starého nizozemského malířství. Zakázku původně získal jeho bratr Hubert, ale ten předčasně zemřel, a vše nakonec z větší části vytvořil Jan. V centru kompozice je Klanění mystického Beránkovi, který je symbolickým obrazem samotného Krista. Přibalte si do batohu divadelní kukátko! Obdivovat detail po detailu gentský oltář je zážitek, na který se nezapomíná. Už Albrecht Dürer stál před tímto oltářem v úžasu. Svými současníky byl Jan van Eyck považován za uměleckého čaroděje, který zázračně realistickým malováním ohromil celou západní Evropu.

Peter Paul Rubens

Antverpy se dodnes pyšní domem, který kdysi obýval Peter Paul Rubens. Vstával prý brzy ráno, šel na ranní mši a pak se teprve v ateliéru pouštěl do práce. Při malování mu placený lektor nahlas předčítal z knihy. Moderní doba bohužel Rubensovi nepřála: jeho velké náboženské obrazy působily příliš pateticky. Ale v 19. století byl pokládán za nedostižný vzor. Malíř Delacroix o něm hovořil v superlativech. Přesvědčit se o tom můžete nejen v antverpském muzeu umění, ale také ve zdejších kostelech. Ostatně jeho velké obrazy Stavění kříže a Snímání z kříže pro antverpskou katedrálu ho právem zařadily mezi nejslavnější barokní malíře 17. století.

Peter Kováč
Právo

Ensorova výročí

James Ensor. Že vám to jméno nic neříká? Přečtěte si jej ještě jednou a dobře si jej vryjte do paměti. Belgičané by vás totiž pokládali za blázna, který nezná jejich „malíře revoluce“.

Původem z Oostende, z rodiny obchodníků se starožitnostmi, po otci Angličan a po matce Vlám, patřil k nejvýraznějším postavám evropského umění. Malbě se věnoval už od třinácti let: zprvu pod vedením místních učitelů v duchu krajinomalby starých mistrů, ale nedlouho nato už šel svou vlastní cestou. V letech 1877-80 studoval na bruselské Akademii, ale zdá se, že to hlavní, co mladý a nekonformní umělec v Bruselu získal, byly kontakty s vedoucími osobnostmi formující se avantgardy a některá přátelství z okruhu volnomyšlenkářů a anarchistů, provázející jej pak po celý život. V roce 1883 byl jedním ze zakládajících členů slavné avantgardní skupiny „Dvaceti“ („Les XX“).

Žil v Oostende, kde (po rebelantském odchodu z Akademie) vytvořil obdivuhodné množství obrazů nejrůznějšího

zaměření, ale pokoušel se prorazit i jako literát, choreograf, scénograf a dokonce i jako hudební skladatel.

Obrazy plné ironie

Zhruba v sedmadvaceti už byl James Ensor zralým umělcem, jak jej známe z převážné části jeho díla: mistrem podávajícím všestranný obraz své doby, od obrazů měšťanských „salonů“ přes vynikající portréty a zátiší až k šklebícím se maskám a kostlivcům, nenávidným karikaturám a ke konečné vizi sebe sama coby Krista přinášejícího spásu, jak to

předvedl svým slavným obrazem Kristova vjezdu do Bruselu z roku 1888. A to vše s čitelným spodním proudem šíravé ironie, společenské kritiky a posměchu.

S počátkem nového století se však rebelovi dostávalo uznání – galerie i bohatí mecenáši kupovali jeho díla, vystavoval a sklízel pocty... až do povýšení do šlechtického stavu v roce 1929. Ba co více – jeho portrét zdobil před přijetím eura belgické sto frankové bankovky.

*Jaromír Adamec
nezávislý publicista*

2 |

Největší svátek v Bruggách

Procesí Svaté krve je svátkem církve a velkolepou podívanou pro turisty.

Významnou církevní slavností, jejíž počátky se datují do středověku, je Procesí Svaté krve. Velkolepá akce, která se koná každým rokem v Bruggách v den Nanebevzetí Ježíše Krista, vždy přiláká desítky tisíc diváků. Její historickou podstatou a také vrcholem programu je uctívání relikvie – Ježíšovy krve – o které se traduje, že právě v tento den každým rokem znovu zkapalní. Událost se koná pod záštitou UNESCO

a i v dnešní moderní době si zachovává duchovní ráz, proto v tento den přijíždějí do středověkých Brugg kromě turistů i zástupci církve z celého světa – biskupové, kněží a jeptišky. Přehlídky, jež mimořádnou událost doprovází, se účastní více než tři tisíce lidí, ale také mnoho zvířat, a to od hus až po velbloudy. Pěvecké sbory střídají taneční skupiny, slavnostně vyzdobené koňské povozy pomalu projíždějí před očima zvědavých diváků a herci zaplní svými představeními město, které tento den prožívá svůj „Brugges Schoonste Dag“ – Nejkrásnější den v Bruggách.

1. Ensor © Toerisme Vlaanderen | 2. Procesí, 3. Rubensův autoportrét © Tomáš Kubeš

Rubens stále láká

Slavný barokní umělec, který mistrně spojil tradiční nizozemskou malbu s benátskou školou.

Malíř prožil přes třicet let života v Antverpách a vytvořil zde řadu jedinečných děl.

Peter Paul Rubens byl nejen uznávaným dvorním umělcem, ale vynikl také jako diplomat. Vrozený šarm, dobré vzdělání, organizační schopnosti a pozorovací talent dokázal uplatnit v nejvyšších kruzích a dočkal se i povýšení do šlechtického stavu. V Antverpách postavil rodinné sídlo Rubenshuis.

Umělecká dílna

Aby Rubens vyhověl všem zakázkám, měl dokonale organizovanou uměleckou dílnu. Zaměstnával desítky žáků a spolupracovníků, z nichž mnozí později vynikli jako umělecké osobnosti (Anthonis van Dyck, Jan Brueghel starší, Jacob Jordaens).

Rubens zpravidla vytvářel jen přípravné skici, podle nichž pak spolupracovníci zhotovili velký obraz. Pouze vybrané obrazy maloval sám.

Navštívíte-li Rubenshuis v současnosti, můžete obdivovat nejen vnitřní vybavení, ale i jeho architekturu. Čestný dvůr čtvercového půdorysu ohraničuje obytný dům z pálených cihel a kamenné třípatrové stavení v barokním slohu. Na první pohled upoutá triumfální oblouk spojující starší a novější části. Rubensův vztah k antice dokládá krásná plastická výzdoba s mytologickými výjevy a postavami Merkura a Athény. Z interiérů domu, jimiž nyní vede prohlídkový okruh, zvláště zaujme Kunstkamer – galerie, v níž umělec přijímal hosty i přátele, velký ateliér či útulná ložnice v bytě, kde žila Rubensova rodina. Kromě Rubensových děl tvoří součást

expoze i obrazy malířů 15. – 17. století a starověké předměty, které sbíral.

Ozdoby chrámů

Rubensova plátna najdeme i v několika antverpských chrámech, především v katedrále Panny Marie, kde zvláště upoutají triptychy Vztyčení kříže a Snímání z kříže z první poloviny 17. století. Působivý, ale o něco méně dramatický je jeho obraz Nanebevzetí P. Marie na hlavním oltáři. Další Rubensova díla s biblickými motivy se nacházejí jednak v kostele sv. Pavla, a pak také u sv. Jakuba, kde je malíř i pochován. Rubensovy fresky původně zdobily též jezuitský kostel sv. Karla Boromejského, ale bohužel zanikly při požáru v roce 1718.

*Ivana Mudrová,
spisovatelka a nezávislá publicistka*

Antverpy

Antverpy leží padesát kilometrů od Bruselu v deltě řeky Schelde a jsou zároveň i mořským přístavem, druhým největším v Evropě hned po Rotterdamu. Koncem šestnáctého století byly dokonce hlavním evropským obchodním městem.

Se svými 455 000 obyvateli jsou Antverpy druhým největším belgickým městem. Za dobu své existence si vysloužily dvě přezdívky: první zní Rubensovo město, protože zde žil a tvořil vlámský malíř Peter Paul Rubens, a druhé pojmenování Jeruzalém Západu Antverpy dostaly vzhledem k velké židovské komunitě, která zde žije již od šestnáctého století.

Charakterizovat Antverpy několika slovy je obtížné. Jsou městem, které na vás již při prvním setkání dýchne historií, městem,

kde se téměř na každém kroku budete setkávat s nezapomenutelným uměním slavných malířů. Zároveň jsou i městem módy a diamantů, městem s velmi působivými secesními cechovními domy. Městem nabízejícím neuvěřitelné čokoládové kreace jako pralinky Burie a dorthy a pralinky DelRey. Nespočetné hospůdky, kde si můžete v klidu posedět.

Mezi nejnavštěvovanější patří Pelgrom a De Vagant specializující se na jenever, z restaurací potom Brasserie Appelmans či frietkot Max. Antverpy mají také jednu z nejstarších zoo na světě, kdy si přímo uprostřed města můžete prohlédnout přes 4000 zvířat.

Město historie a umění

Dominantou města je gotická katedrála na nábřeží Šeldy zasvěcená Panně Marii, jejíž stavba trvala 269 let. Je opravdu monumentální, má délku 117 m, šířku 65 m a náleží k ní 7 lodí a 14 kaplí. Nejvýzračnější ozdobou jsou Rubensovy obrazy. Jižně od ní se rozkládá náměstí Groenplaats se sochou Rubense v nadživotní velikosti, na západní straně najdete bývalé hlavní tržiště Grote Markt, jemuž vévodí 67 metrů dlouhá renesanční radnice a nádherné cechovní domy z 16. a 17. století s bohatou pozlacenou sochařskou výzdobou. Věhlasné jsou i kostely sv. Karla Boromejského a sv. Pavla.

Antverpy jsou však i městem s barokním leskem malířů, jako byl Peter Brueghel, Anton Van Dyck, Jakob Jordaens a zvláště Peter Paul Rubens. Návštěvu Rubensova domu, nazvaného prostě Rubenshuis, by neměl opomenout žádný návštěvník Antverp. Vyhledávaným je i Královské muzeum krásných umění a Muzeum Plantin Moretus.

Město diamantů a módy

Jestliže budete nasyceni uměním a historií, tak vězte, že Antverpy žijí samozřejmě i přítomností. Například diamanty. Na náměstí královny Astrid najdete muzeum diamantů, o kousek dál se můžete projít „diamantovými ulicemi“ ve čtvrti Zurenborg, kde je jedno zlatnictví vedle druhého. V ulici Appelmansstraat je obchod Diamondland, kde se každou sobotu od 14 do 17 hodin předvádí broušení diamantů. Pod přísnou ostrahou skrytých kamer se můžete projít po ulici Lange Herentalsestraat, kde je nejvýznamnější diamantová burza světa.

Pokud se zajímáte o odívání, máte o důvod víc, proč navštívit právě Antverpy. V posledních dvaceti letech se totiž zařadily mezi módní metropole, jako jsou Milán, Londýn nebo Paříž. Za návštěvu stojí hlavně butiky Antverpské šestky, především obchod nejkontroverznějšího z návrhářů Driese van Notena v ulici Nationalestraat.

Zděděno po předcích

Bohatství a ojedinělost vlámského kulturního dědictví vás okamžitě osloví.

Bez ohledu na to, ve kterém z míst svou návštěvu Flander začnete, vždy k vám budou promlouvat svědkové jejich bohatých a často pohnutých dějin. Země historických měst, katedrál, hradů a paláců rozhodně stojí za poznání.

Flandry jsou jedinečné tím, že tu zůstala zachována historická jádra měst z doby jejich „zlaté éry“ mezi lety 1300 až 1500. Ocitnete-li se na prostorných tržních náměstích s pyšnými štíty domů nebo před radnicemi, do jejichž podoby a bohaté výzdoby vtiskli dávní měšťané obraz svého úspěchu, bohatství a moci, jako byste rázem podnikli výlet ve stroji času o celá staletí zpátky. Vaše fantazie dostane ve Flandrech mocné povzbuzení.

Vydejte se vzhůru po nekonečných schodech městských zvonů, prozkoumejte, jak vypadají zevnitř jejich úchvatné „klavíry v oblacích“, zvonkohry, jež jsou pro Flandry odědávna tak typické, že třicet z nich bylo zapsáno do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Nebo si naplánujte procházku křivolakými ulicemi, jež mají dosud středověký půdorys.

Co chvíli narazíte na pozoruhodný klášter, špitál či rodný dům některého z umělců, kteří proslavili Flandry po celém světě. Vychutnejte si zvláštní kulturní lahůdky Flander, například vyhlášené vlámské gobelíny. Některé z nich jsou mimo jiné dodnes pýchou mnoha českých zámků. Vydejte se po jejich stopách, třeba do historické královské manufaktury de Wit v Mechelenu. Poznejte středověké hrady, především pevnost vlámských hrabat Gravenstein v Gentu.

Kde se skrývá tajemství katedrál

Katolické Flandry jsou územím se spoustou prvotřídních církevních památek. V katedrálách najdete bohatství soch a oltářních obrazů od slavných umělců, nejen vlámských, jako je především Peter Paul Rubens nebo Jacob Jordaens, ale i světových. Madonu pro Kostel Panny Marie v Bruggách vytvořil například Michelangelo. Okna katedrál zdobí honosné malby a mozaiky, kvídění jsou skvosty nevyčísitelné ceny, jež byly v historii součástí církevních obřadů.

Zvláštností Flander jsou bekynáže, komplexy, v nichž trávily život bohabojné,

samostatné ženy – bekyně. Tichý půvab těchto oáz klidu stojí za prozkoumání. Obzvláště krásné komplexy tohoto druhu jsou v Bruggách a Mechelenu.

Secesní elegance

Chcete-li proniknout vlámské kultuře pod kůži, jistě nesmíte vynechat Brusel. Toto kosmopolitní město s mnohasetletým vlámským dědictvím nabízí mnoho památek z nejrůznějších dob. Můžete například zkusit utonout v moři bruselské elegantní secesní architektury, jež dosáhla světového věhlasu. Málokde se zachovala tak nedotčená do posledního detailu jako v Bruselu. Čekají na vás zajímavé objevy v podobě celé řady nádherných domů podle návrhu zakladatele stylu art-nouveau Victora Horta. Můžete objevit půvaby dokonalého secesního paláce Stoclet nebo zavítat do bývalého skladu Old England, v současnosti proměněného v muzeum hudby, a navštívit mnoho dalších architektonických skvostů. Vynikající jsou i bruselské památky ve stylu art deco.

*Nada Klevisová
Hospodářské noviny*

2 |

3 |

Leuven a Mechelen

4 |

Leuven

Studenti a pivo, to jsou dva charakteristické rysy Leuvenu, pětadvacetitisícového města ležícího třicet kilometrů na západ od Bruselu.

Sídlí tu nejen nejmenší belgický pivovar Domus, ale i Stella Artois, vlajková loď světové pivovarnické jedničky Inbew. A studenti? Díky nim získává město neopakovatelnou atmosféru.

Nejvíce žije Leuven večer, když se zaplní jeho hospody a bary, z nichž většina má svou vyhraněnou klientelu: studenty z určité koleje, profesory, místní intelektuály. Katolická univerzita v Leuvenu založená v roce 1425 papežem Martinem V. je jednou z nejstarších v Evropě.

I když univerzitu, stejně jako celý Leuven, těžce poškodily požáry a bombardování během světových válek, nejstarší gotické koleje a knihovna vždy obnovili do původní podoby. V současné době zde studuje na 27 000 mladých lidí a na studenty narazíte na každém kroku, nejvíce však na náměstí Oude Markt ústícím v Grote Markt v samotném centru města.

Historie se snoubí se současností

Nejvýznamnější leuvenskou stavbou je perla brabantské gotiky, monumentální radnice, a kostel svatého Petra z přelomu 15.–16. století, kde je k vidění vzácný obraz Poslední přijímání od Dirka Boutse. Umělecké poklady skrývá zdejší klenotnice, například vzácnou gotickou sošku Panny Marie, patronky univerzity a studentů. Leuvenské památky obdivuhodně žijí a jsou nestárnoucí součástí bohatého historického dědictví. V jedné z nejosobitějších starých čtvrtí, kde si od 13. století stavěly domy zbožné ženy, bekyně, je dnes luxusní hotel, ubytovna pro hostující profesory i studenty a konferenční centrum. Typickou ukázkou cihlové architektury je zámek Arenberg z 16. století. V Leuvenu se nachází i nejstarší botanická zahrada v Belgii Hortus Botanicus Lovaniensis založená roku 1738. Zajímavé sbírky vlastní Městské muzeum Van der Kelen-Mertens

Mechelen

Pojedete-li z Bruselu do Antverp, nemůžete minout bývalé hlavní město tehdejšího Nizozemí Mechelen. Svým kouzlem a historicky křivolakými uličkami vás dostane podobně jako Gent.

Chloubou města je gotická katedrála sv. Rombouta s vysokou věží, v níž se nacházejí dvě nejtěžší zvonkohry Belgie, které mají dohromady 98 zvonů. Stojí na centrálním náměstí Grote Markt, kde se nachází i tři budovy, které jsou sídlem radnice, pozdně gotický palác Paleis van de Groot Raad z 16. století, nedokončený gotický belfort ze 14. století a někdejší soukenická burza z počátku 14. století. Nákupní třídou je podlouhlé náměstí Ijzerenleen, kde se ve středověku konaly rybí trhy. Příkladem harmonického propojení pozdní gotiky a renesance je Palác Markéty z Yorku, vdovy po císaři Karlu Smělém, Markéty. Tato žena, jejíž socha zdobí i náměstí Grote Markt, udělala z Mechelenu centrum umění a kultury. V sobotu je možné si prohlédnout bývalou Královskou manufakturu tapisérií De Witt. Jen o kus dál se nachází Dvůr bekyně. Bydlení v těchto domech dnes patří spíše k tomu dražšímu. Ve městě sídlí jedna zcela speciální škola – Vysoká škola hry na zvonkohru, na níž studuje přes padesát studentů z celého světa.

Večery ve Flandrech

Kombinace vyhlášeného gurmánství, bezpočtu druhů piv a dobrých vín s možností poznat bohatou klubovou hudební scénu je pro každého návštěvníka Flander neodolatelným lákadlem.

Ať se ocitnete v Bruselu, Antverpách či starobylém Gentu, můžete si být jisti, že večer se nudit nebudete. Tato flanderská města mají totiž jeden společný rys. Pro všechny bary, kluby a kavárny se vžil jeden společný název Café a i ten sebemenší podnik je vybaven pódii a zvukovou aparaturou. Ve většině z nich se večer co večer konají živé koncerty a ve větších a renomovaných klubech není problém narazit i na kapely zvucných jmen s mezinárodním ohlasem.

Hraje se všude

Hraje se všude a všechno, od blues, jazzu a rocku až po moderní taneční záležitosti jako techno, minimal, jungle a elektroniku, a najít si to svoje není problém pro

žádného hudebního fanouška. Stačí dojít do příslušné čtvrti jednotlivých měst, kde je soustředěn noční život, a večerní turné po klubech s DJs či s živou kapelou může začít. Narazit i na pět hudebních klubů s různým žánrovým zaměřením vedle sebe je dost obvyklý jev. Posuďte sami – jenom v Gentu, městě s 240 000 obyvateli, je takových podniků na tři stovky. Až na malé výjimky, jako jsou velmi prestižní jazz klub The Music Village v Bruselu či na taneční hudbu zaměřený klub Petrol, který se nachází ve starém přístavu Antverp, se vstup většinou neplatí.

K poslechu dobrého blues či jazzu v podání dvou tří hudebníků vám většinou postačí padesáticentová přirážka, která vám bude naúčtována ke každému nápoji, který si objednáte během hudební produkce.

Bonbonky taneční scény

Trošku jiná je situace, pokud se ocitnete ve velmi exkluzivním podniku, jako je třeba chill out klubu Strantwerpen, který se

nachází na pláži v Antverpách. Návštěvníci tančí přímo na písku anebo si mohou udělat pohodlí na vypoštřovaných plážových lehátkách a k odpočinku za zvuků mixujícího DJ jim obsluha může zapůjčit ručník či deku.

Jde se do klubu

Klubová scéna ve Flandrech dost často skýtá i řadu milých a nečekaných překvapení. V bruselské čtvrti Saint Géry, kde je soustředěn noční život města a módní a designový průmysl, se nachází taneční klub Belga. Občas úplně inkognito v něm vystupuje jako DJ americká hvězda Moby. Klub Dépot ve stejné čtvrti si zase oblíbili zaměstnanci Evropského parlamentu a různých mezinárodních institucí. S lehkou nadsázkou by se dalo říct, že narazit na svého europoslance a dát si s ním taneček by mohlo být pro každého jedním ze zpestření výletu do Flander.

Ivan Ivanov
mGuide

Nákupní pokušení

Pokud vyrážíte do některého z flanderských měst, nechte se svést přitažlivými vitrinami elegantních obchodů a podlehněte výhodným nákupům.

2 |

Vzpomínky na cestu do Flander vám přinesou tradiční suvenýry. Pro ty movitější to mohou být blýskavé diamanty z Antverp, většina turistů si odveze především krajky z Bruselu či Brugg, starožitnosti z bruselských trhů nebo výtečné pralinky a lahodné pivo ve všech možných variantách, na které narazíte všude. Hlavní nákupní centra najdete v Antverpách, Bruggách, Bruselu, Gentu, Mechelenu, Leuvenu či v Oostende. Pokud například v sobotu odpoledne zavítáte na známou pěší zónu do centra Antverp, kterou lemuji obchody vyhlášených značek, snadno získáte pocit, že místní obyvatelé o víkend jenom nakupují. Neděle vás však rychle vyvede z omylu. Všechny obchody jsou zavřené, protože den odpočinku místní opravdu dodržují. Lidé relaxují, ať už na kole, procházkami s dětmi a psy nebo „lelkováním“ v kavárničkách. Nákupy suvenýrů tedy nenechávejte na neděli a obstarajte si je včas. Na výběr je neuvěřitelně široký výběr zboží se sympatickými cenami. Jedinou frustrací, která vás zde může potkat, je vlastní neschopnost si vybrat.

*Gabriela Novotná
nezávislá publicistka*

Trhy si vás získají

Ve Flandrech jsou trhy běžnou součástí života. Narazíte na ně na každém kroku a nakoupíte tady cokoli. A rozhodně se nejedná o podřadné zboží.

3 |

Bleší trhy mají pro nás tak trochu pachutí nekvalitního zboží, ale nenechte se odradit, dají se na nich pořídit neuvěřitelně krásné věci. Nejslavnější je asi trh na náměstí Grote Zavel v Bruselu, známý je i sobotní trh v Bruggách na Zandstalls. Oblíbené jsou trhy se starožitnostmi. Tradiční má především trh v nejstarším belgickém městě Tongerenu, označovaný za největší svého druhu v Belgii a druhý v Evropě. Každou neděli se sem sjíždí deset tisíc lidí, mezi nimiž najdete i obchodníky ze zámoří či Japonska.

Vánoční trhy

Brusel je kouzelným místem s nádechem tradic. Vůně čerstvého perníku vabí na centrální náměstí Grote Markt, v jehož středu stojí nádherně nazdobený vánoční strom a jesle v životní velikosti. Dřevěné stánky jsou plné řemeslnických výrobků. Brusel má i své venkovní kluziště. Vánoční trhy najdete samozřejmě i v dalších městech, v Antverpách na Grote Markt nebo v „Benátkách severu“ – v Bruggách.

*Eva Brejžková,
nezávislá publicistka*

4 |

Kde vědí, co letí

Pokud vás zajímá, jaké jsou momentální trendy v designu, co se nosí, v čem se bydlí a vůbec, jakými věcmi bychom se měli obklopot, pak jsou Flandry zastávkou, kterou nemůžete minout.

Když se v létě posadíte na některou z početných terasek, objednáte si vafli, hranolky, čokoládovou pěnu, pivo nebo jinou místní specialitu, můžete relaxovat kocháním se kolemjdoucími. Je to radost pozorovat lidi, pro které je to, co mají na sobě, výrazem sebevyjádření. Nikdo se tady nebojí vypadat jinak.

Inspiraci ani kreativitu tu nedochází dech v žádném směru. Ubytovat se v trendy hotelu, jakým je například Dominicaïn v srdci Bruselu, znamená, že už se nebudete chtít „odčekovat“. Exteriéry i interiéry tohoto hotelu také nesou rukopis architektů ověřených nejrůznějšími oceněními. Hotel Orangerie v Bruggách má zase koloniálního ducha. Originálních možností ubytování je ve Flandrech nepřeberně, a přitom není pravidlem, že vždy za velké peníze. Třeba hotýlek Brooderie v Gentu je levný a hostům nabízí kromě romantického ubytování i vlastní pečivo.

*Barbora Literová
Koktejl*

Události ve Flandrech

Benátští a vlámské mistři

11. února – 8. května 2011

Opětovné spojení jedinečného umění dvou různých malířských škol – Bellini, Tiziano, Canaletto – Van Eyck, Bouts, Jordaens ...

www.bozar.be

Luc Tuymans

18. února – 8. května

Putovní retrospektivní výstava jednoho z nejvlivnějších současných belgických malířů.

www.bozar.be

Otevření Královských zahrad

Přelom dubna a května 2011

Královské zahrady v Lakenu každoročně otevírají své brány na tři týdny svým návštěvníkům.

www.monarchie.be

Ommegang

5. – 7. července 2011

Historické procesí konané v Bruselu na počest Karla V. a jeho syna Filipa.

www.ommegang.be

Gentské slavnosti

16. – 25. července 2011

Gentské letní slavnosti přitahují návštěvníky především hudbou, divadelními představeními a pouliční zábavou.

www.gentsefeesten.be

Návštěva královského paláce

konec července – začátek září 2011

Zhruba na 2 měsíce v roce je Královský palác otevřen široké veřejnosti.

www.monarchie.be

Den otevřených dveří památek

4. září 2011

V tento den otevřou návštěvníkům své brány nejrozličnější muzea, galerie a jiné historické památky, mezi nimiž budou i jindy veřejnosti uzavřené budovy.

Vstupné je zdarma.

Palazzo Rubens

10. září – 11. prosince 2011

P.P. Rubens z méně známého úhlu pohledu, na výstavě budou k vidění i díla, která neměla veřejnost dosud šanci spatřit.

www.rubenshuis.be

Tintinova dobrodružství:

Tajemství jednorožce

říjen 2011

Do kin bude v režii Stevena Spielberga uveden belgický komiksový hrdina Tintin.

Europalia.brasil

4. října 2011 – 15. ledna 2012

Od roku 1969 organizuje Europalia každé dva roky kulturní festival, který přibližuje návštěvníkům kulturní bohatství některé ze zemí celého světa. V roce 2011 padá volba na Brazílii. Kulturní akce na více než 200 místech celé Belgie ale i zahraničí.

Slavnosti jeneveru

15. – 16. října 2011

Dva dny naplněné hudbou, uměním, pouličním divadlem, jídlem a samozřejmě jeneverem.

www.hasselt.be

Brusel

Řekne-li se Brusel, vybaví se většině lidí nejspíš Evropská unie, která má v tomto hlavním městě Belgie své sídlo, pak soška Manneken Pis – Čurajícího chlapečka, možná i budova renesanční radnice v centru města nebo Atomium.

Atomium, symbol světové výstavy z roku 1958 a poválečného průmyslového boomu, má pro Brusel stejný význam jako Eiffelova věž pro Paříž, Palác admirality pro Leningrad, Kreml pro Moskvu a Hradčany pro Prahu. Je vidět zdaleka, vítá cestující dopravních letadel i automobilisty na dálnici. Představuje 165miliardkrát zvětšený model molekuly železa a tvoří ho devět navzájem propojených koulí o průměru osmnácti metrů, z nichž šest je přístupných veřejnosti.

Poblíž Atomia se nachází Mini Europe se zmenšeninami známých staveb.

Mekka gurmánů

Z avantgardních butiků a výloh obchodních domů a obchodů na vás dýchá moderní metropole, kde se dobře ví, co jsou trendy. Desítky útulných restaurací a kaváren, v nichž je tak příjemné posedět a zapomenout na vše kolem. A také se výborně najíst, protože co se týká gastronomie, nemá Brusel konkurenci. Vedle slavných gastronomických „chrámů“ s několika hvězdičkami je zde bezpočet restaurací všech cenových kategorií, kde si můžete dát výtečné jídlo. Najdete je zejména v oblasti dolního města podél bulvárů a jejich příčných ulic mezi Brouckerspleinem a Beurspleinem a v Královské čtvrti v okolí Louizapoortu, Naamsepoortu a De Zavel. Za všechny jmenujme restauraci Chez Leon, Café du Vaudeville a hospody Mort Subite a Delirium Tremens. Svéráznou atmosféru má i rybí obchůdek a zároveň restaurace na stojáka Noordzee. Dorty a pralinky naleznete u královského dodavatele Witamera a velký výběr piv v obchůdku s příznačným názvem Beer Temple.

Centrum města

Hlavní bruselské náměstí Grote Markt si vás okamžitě podmaní svojí krásou, pro niž bývá označováno za jedno z nejkrásnějších náměstí na světě. Jeho nej-

větší pýchou je rozlehlá gotická radnice z 15. století s 96 metrů vysokou věží. Průčelí každého z třiceti domů je jiné, přesto spolu tvoří dokonalý, architektonicky harmonický celek. Vrcholnou turistickou atrakcí odehrávající se každý sudý rok je přeměna náměstí v jednu kvetoucí zahradu za pomoci 600 000 begonií a 15 000 jirín nejrůznějších barev.

Slavný manekýn Pis

O několik ulic dál, obdivována turisty z celého světa, je pověstná bronzová soška Manneken Pis, vysoká pouhých šedesát centimetrů. Manneken Pis vlastní na 800 krojů, jež jsou umístěny v bruselském Městském muzeu. Nedaleko od Manneken se nachází pověstné bruselské trhy – Grote Zavel a Kleine Zavel a také známá muzejní čtvrt s Královským muzeem krásných umění a Královským muzeem umění a historie. Hojně navštěvované je i Hortovo muzeum a Muzeum komiksů.

Brusel má jako hlavní město belgického království status dvojazyčného regionu, což je odrazem skutečnosti, že vlámské obyvatelstvo na severu mluví holandsky a valonský jih francouzsky. Nachází se zde i královský palác se svým rozlehlým parkem a monumentální královské Lakenské skleníky s jednou z nejrozsáhlejších a nejfajnovějších soukromých botanických sbírek na světě.

50 druhů
vynikajících
belgických piv!

Belgický pivní klub
restaurace Los v Oslu,
Perunova 17, Praha 3
tel.: 222 513 295

www.belgickepivo.cz

*Ochutnejte pralinky čokoládového mága
Dominique Persoona!*

VÍTA PRAHA
Celetná 10, Praha 1
e-mail: info@vivapraha.cz
www.vivapraha.cz

Les Moules

Přijďte k nám ochutnat jedinečné čerstvé mušle!

Jsou to Linenmussels, pěstované mušle ze Severního moře u západního pobřeží Dánska.

Od doby, kdy je náš rybář pan Kaj vyloví, neuplyne více jak dvanáct hodin, než se dostanou na Váš stůl.

Čerstvější už být nemohou ...

Nabídneme Vám také na 50 druhů skvělých belgických pív!

Les Moules

Pařížská 19/203, Praha 1

tel.: 222 315 022

www.lesmoules.cz

ŠPIČKOVÁ

BELGICKÁ GASTRONOMIE

PŘIPRAVOVANÁ

JEDNÍM Z NEJLEPŠÍCH

KUCHAŘŮ FLANDER!

SAINT AMOUR

CHEF JO NELISSEN

OUDE BURG 14

8000 BRUGGE

+32 50 337172

SAINT-AMOUR@SKYNET.BE

WWW.SAINT-AMOUR.BE

Ochutnejte
belgické pивní speciály
v teple vašeho domova!

až 150 druhů ...

www.belgickepivo.com